

การพัฒนาผลิตภัณฑ์รีไซเคิลใบลานดิจิทัลเพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

ขั้นตอนการจัดทำคัมภีร์ใบลานแบบดั้งเดิม

1 ตัดใบลานจากต้นลาน

2 แยกใบลานออกจากก้าน

3 ตัดแต่งใบลาน

4 นำใบลานมาบ้วน

5 มัดใบลานเพื่อเตรียมนำไปต้ม

6 ต้มใบลาน

7 ตากใบลานให้แห้ง

8 นำใบลานแห้งมาบ้วน

9 มัดเก็บไว้เพื่อเตรียมใช้งาน

10 นำใบลานมาต้มให้เหนียวก่อนใช้งาน

11 เจาะรูร้อยใบลาน

12 ตัดปะกัต (ตีเส้นบรรทัดด้วยไม้ปะกัต)

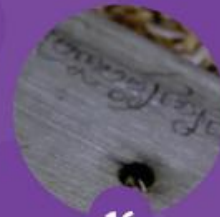
13 จาร (เขียน) ด้วยเหล็กปลายแหลม

14 อักษรที่จารจะปรากฏเป็นร่องลึก

15 นำขี้เถ้าหรือเขม่ามาทาแล้วลูบด้วยแกลบ

16 ตัวอักษรจะปรากฏชัดเจนเป็นสีดำ

17 เตรียมผ้าห่อคัมภีร์ใบลาน

18 มัดด้วยสายสนอง (สายสยอง)

การพัฒนาคลังคัมภีร์ใบลานดิจิทัลเพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

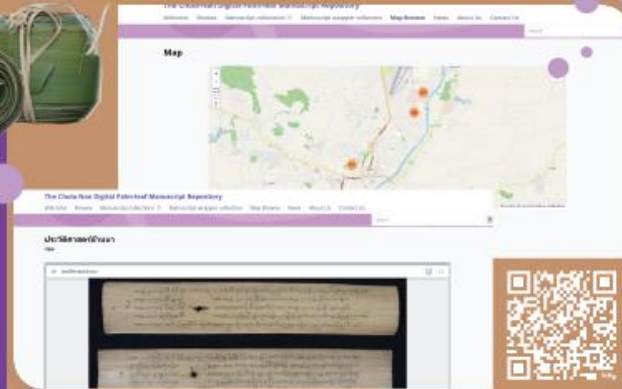
คัมภีร์ใบลานเมืองน่านเป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่เก่าแก่และทรงคุณค่า แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าขาดการอนุรักษ์และเผยแพร่ให้เป็นระบบที่ทันสมัย คัมภีร์ใบลานจึงค่อย ๆ เสื่อมคลายความนิยมลง

คัมภีร์ใบลานในเขตตัวเมืองน่านได้ถูกนำมาทำความสะอาด จัดทำบัญชีรายชื่อและจำนวน ตลอดจนได้รับการทำสำเนาดิจิทัล หรือ digitization เพื่อจัดทำฐานข้อมูลคัมภีร์ใบลานในรูปแบบดิจิทัลที่คนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น

โครงการวิจัยนี้ยังได้มีส่วนช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานรากไม่ว่าจะเป็นการจัดเวิร์กช็อปเกี่ยวกับใบลานให้กับคณะสงฆ์ นักเรียน และผู้สนใจทั่วไป ตลอดจนการแปรรูปภูมิปัญญาจากใบลานให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น น้ำผึ้งจากตำรายา หรือ เข็มกลัดเงินที่ได้แรงบันดาลใจจากการค้นพบลวดลายในคัมภีร์ใบลาน

ฐานข้อมูลคัมภีร์ใบลานดิจิทัลได้รับการจัดเก็บไว้บนระบบ Omeka ซึ่งเป็นโอเพนซอร์ส ข้อมูลที่จัดแสดงมีทั้งภาพถ่ายคัมภีร์ใบลานและพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่แสดงตำแหน่งของคัมภีร์ที่ค้นพบ

<https://bit.ly/3MFuPI>
สามารถเข้าชม
ฐานข้อมูล
คัมภีร์ใบลาน
ผ่านลิงก์หรือ
คิวอาร์โค้ดด้านบน

ทีมนักวิจัยจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ผศ.ดร.ฐิติรัตน์ ปิ่นบำรุงกิจ (ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์)
- ผศ.ดร.วชิราภรณ์ คลังธนบุรณ (ภาควิชาบรรณารักษ์ คณะอักษรศาสตร์)
- อ.ดร.จณิษฐ์ เกียงสุรินทร์ (ภาควิชาอนุปติศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์)

